

המוסדות החברתיים- כלכליים של חזבאללה: אגודת אלקרצ' אלחסן, מוסד סמי-בנקאי העוסק במתן הלוואות ללא ריבית, בעיקר לבני העדה השיעית.

23 במאי 2019

כללי

◀ ארגון חזבאללה מקיים בקרב בני העדה השיעית בלבנון מערכת נרחבת של מוסדות חברתיים העוסקים בבריאות, חינוך, כספים, רווחה ותקשורת. מוסדות אלו משמשים מעטפת תומכת לתשתית הצבאית של הארגון, כמו גם אמצעי להפצת האידאולוגיה של חזבאללה ולחיזוק מעמדו בקרב העדה השיעית ובזירה הפנים-לבנונית. מוסדות אלו מעניקים לבני העדה השיעית שירותים שהינם בעלי אופי ממלכתי תוך ניצול חולשתו של הממשל הלבנוני. בכך מאפשרים המוסדות הללו לחזבאללה לקיים בחלקים נרחבים בלבנון בהם מתגוררת אוכלוסייה שיעית "מדינה בתוך מדינה" ולמקם בקרב תושביה את התשתית הצבאית שלו.

◀ מרכז המידע למודיעין ולטרור מבצע פרויקט מחקרי, שמטרתו למפות את התשתית האזרחית של ארגון חזבאללה, לבחון את מאפייני התנהלותה, ולהצביע על מקור ההכנסות שלה. במסגרת פרויקט זה בחן מרכז המידע עד כה את מוסד השהיד (המסייע למשפחות חללי הארגון), מוסד הפצועים (המסייע לפצועי הארגון) ואת "רשות הסיוע להתנגדות האסלאמית" (גוף המגייס כספים לפעילות הצבאית של חזבאללה). מסמך זה בוחן מוסד חברתי חשוב נוסף של חזבאללה בשם אלקרצ' אלחסן (מילולית: הלוואה בעין יפה), העוסק בפעילות סמי-בנקאית רחבת היקף, שעיקרה מתן הלוואות ללא ריבית, בעיקר לבני העדה השיעית.

אגודת מוסד אלקרצ' אלחסן (להלן: אגודת אלקרצ' אלחסן) כפופה ליחידה החברתית במועצה המבצעת של חזבאללה. האגודה מתמחה בפעילות סמי-בנקאית, שעיקרה מתן הלוואות והפעלת קרנות קהילתיות של ערבות הדדית על פי כללי ההלכה האסלאמית (האוסרת על לקיחת ריבית). ביסוד הקמתה עומדת התפיסה שחזבאללה חייב לקיים פעילות חברתית וכלכלית אינטנסיבית בקרב החברה השיעית כדי להפוך אותה ל"חברת ההתנגדות", קרי- חברה התומכת בחזבאללה ובמערכה שהוא מנהל נגד ישראל ומתגייסת לשורות המשתתפים במערכה זאת. האגודה מדווחת, כי מקורות המימון העיקריים שלה הינם עמלות שמשלמים הלווים, דמי הצטרפות, דמי מנוי ותרומות (הערה: יתכן וקיימים מקורות מימון נוספים, כגון כספים שמקורם באיראן, שאין בידינו מידע אודותם). פעילות האגודה זוכה לפופולאריות רבה בקרב התושבים ויש לה תרומה רבה בתמיכה שלה זוכה חזבאללה בקרב בני העדה השיעית.

לוגו אגודת מוסד אלקרצ' אלחסן.

◀ באפריל 2016 הכליל משרד האוצר האמריקאי את אגודת אלקרצ' אלחסן ברשימת מוסדות חזבאללה, שעליהם מוטלות סנקציות (על בסיס חקיקה משנת 2015) אולם הצעד האמריקאי לא מנע את המשך הגידול המשמעותי בנפח פעילותו של ארגון אלקרצ' אלחסן: בשנים שלאחר הטלת הסנקציות עלו סכומי ההלוואות שמעניקה האגודה מ-371 מיליון דולרים בשנת 2016, ל-476 מיליון בשנת 2018. כמו כן עלה מספר ההלוואות שהעניקה האגודה מ-159,000 הלוואות בשנת 2016 ל-197,000 בשנת 2018. נתונים אלה מצביעים להערכתנו, על חוסר האפקטיביות של הסנקציות האמריקאיות בכל הנוגע לפעילות הפנים-לבנונית של חזבאללה.

תפיסת "חברת ההתנגדות" של חזבאללה העומדת ביסוד הקמת התשתית האזרחית

◀ ארגון חזבאללה מודע היטב לכך שכדי לשמר את השפעתו ומעמדו בלבנון לאורך זמן עליו לטפח את בני העדה השיעית, העדה הגדולה בלבנון, המהווה בסיס כוחו של הארגון. על פי תפיסה שגיבש חזבאללה מאז הקמתו (שניזונה להערכתנו מאיראן) יש להפוך את החברה השיעית ל"חברת התנגדות", קרי- לחברה שתעצים את מעמדו של חזבאללה בלבנון ותתמוך בתשתית הצבאית שלו ("ההתנגדות האסלאמית"). המוסדות האזרחיים של חזבאללה, שנבנו והתפתחו במשך שנים במקביל לבניית התשתית הצבאית, נתפסים ע"י חזבאללה כביטויים שונים של "פעולת ההתנגדות", שמבצע הארגון (העיתון אלאח'באר המזוהה עם חזבאללה, 21 במרץ 2011).

◀ שיח' נעים קאסם, סגן מזכ"ל חזבאללה, כתב ספר בשם "חברת ההתנגדות: רצון השהאדה [קרי - ההקרבה העצמית, הרצון להיות שהיד] ויצירת הניצחון". בספרו הוא מפתח את תפיסת "חברת ההתנגדות". הוא מציין (עמ' 2), כי יצירת "חברת ההתנגדות" היא "השלמה של הפעילות הג'האדית הצבאית נגד ישראל, על ידי התמזגות של כל הסקטורים בחברה סביב [המכנה המשותף של] הקבלה והאימוץ של מפעל ההתנגדות". הוא גם מסביר את החשיבות של תפיסת העולם העומדת מאחורי הקמת המוסדות החברתיים של חזבאללה (שאגודת אלקרצ' אלחסן נמנית עליהם):

"אי אפשר לחשוב על התנגדות מוצלחת בנפרד מהערבויות החברתיות ללוחמי הג'האד ולמשפחות שהידיים והפצועים, וכן סיפוק צרכי החינוך והבריאות שלהם. טבעי שהסביבה

התרבותית והחינוכית תסייע בחיזוק החזית הזאת. **הזירה שלנו חזקה בזכות הקשר הזה**, כך שמצב הערבות ההדדית החברתית שנוצר באמצעות מוסדות שונים **הפך לחלק בלתי נפרד מההון הג'האדי**. ההתנגדות [קרי, חזבאללה] לא השאירה למשפחות לוחמי הג'האד והשהידים ולאנשים [אחרים] את הדאגה לצרכי היום-יום, **כדי שהם לא יהוו פרצה קטלנית בעורף, שתגרום נזק למסע הג'האדי**" (נעים קאסם, "חברת ההתנגדות: רצון שהאדה ויצירת הניצחון", מכון אלמעארף אלחכמיה, בירות, מרץ 2008, עמ' 67).

הקמת האגודה, מטרותיה והבסיס ההלכתי שלה

◀ **אגודת מוסד אלקרצ' אלחסן** הוקמה בשנת 1982 בעקבות מלחמת האזרחים ובהמשכה כניסת צה"ל ללבנון, שהביאו לפגיעה קשה בחברה ובכלכלה הלבנונית. האגודה נקראה תחילה בשם "בית המימון של המוסלמים" ("בית תמויל אלמסלמין") והיא החלה להעניק הלוואות בשנת 1983. הקמת האגודה נועדה **להשיג שתי מטרות: לסייע לחברה השיעית ולהניע אותה לתמוך בחזבאללה. וליצור נורמה חברתית-כלכלית של קבלת הלוואות ולא של מענקי סיוע**, כפי שהתרגלו לבנונים רבים בשנות מלחמת האזרחים. האגודה קיבלה רישיון ממשרד הפנים הלבנוני בשנת 1987 (אתר אגודת אלקרצ' אלחסן; Jawaid, Naveen; Q., The Lebanese schism : understanding localities of microcredit, poverty, and politics, 2010; אתר בנת ג'ביל, 15 בפברואר 2010; אתר checklebanon, 8 בפברואר 2017; אתר החדשות אלעהד, 11 באפריל 2018).

◀ הבסיס ההלכתי לקיומה של האגודה הינו המונח **"אלקרד אלחסן"**, המופיע פעמים רבות בקוראן. משמעותו המילולית של מונח זה היא **"הלוואה בעין יפה"**, קרי- **הענקת מימון ע"י המאמינים לתכלית נאצלת כגון ג'האד או צדקה**. תמורת זאת מובטח למאמינים שכר גבוה יותר בעתיד (אינדקס הקוראן holyquran.net). המשמעות האסלאמית המודרנית של המונח "אלקרצ' אלחסן" היא **הענקת סכום מסוים כהלוואה והחזרת אותו הסכום בדיוק**, קרי - **הלוואה ללא ריבית**. אגודת אלקרצ' אלחסן מקפידה על עקרון זה לאור האיסור החמור באסלאם על לקיחת ריבית, **אולם היא מוצאת דרכים יצירתיות אחרות לממן את פעילותה ולהערכתנו אף להרוויח ממנה (ראו להלן)**.

◀ האגודה מגדירה את יעודה **כהענקת סיוע לאנשים באמצעות מתן הלוואות וחיזוק הערבות ההדדית והסולידריות בין הפרטים בחברה** (אתר ג'נוביה, 22 באפריל 2015; כתב העת בקית אללה, גיליון 276 בספטמבר 2014; אתר אגודת אלקרצ' אלחסן). האגודה טוענת כי היא מעניקה הלוואות, ללא אבחנה בין עדות או אזורים¹ (אתר אגודת אלקרצ' אלחסן), אולם למרות מטרות נאצלות אלו **בפועל המדובר באגודה המופעלת ע"י חזבאללה למען קידום מטרותיו הפוליטיות והצבאיות ומרבית הנהנים מפעילותה הינם בני העדה השיעית, ולא כלל העדות כפי שטוענת האגודה**.

¹ באתר האגודה נאמר כי היא מעניקה הלוואות גם לסונים ולנוצרים. בחינת פריסת 31 סניפי האגודה מצביעה באופן ברור **כי כמעט כולם מצויים באזורים בהם יש רוב לאוכלוסייה השיעית** (הפרבר הדרומי של ביירות, דרום לבנון והבקאע). פעילותו החברתית והכלכלית של חזבאללה **מתבצעת באופן מובהק בקרב בני העדה השיעית אולם הארגון מסיבות פוליטיות פנים-לבנוניות מעוניין שלא להבליט את ההיבט העדתי של פעילותו**.

◀ **אגודת אלקרצ' אלחסן מתמחה במתן הלוואות בהיקף קטן יחסית, לטווחי זמן קצרים ולצרכים שונים.** בדיעה עדכנית לפברואר 2010, מחצית מהלווים לקחו הלוואות **למילוי צרכי היום יום**, כרבע מהם (27%) **לפירעון חובות** והשאר **לתשלום על מגורים** (6%), **אשפוז או לימודים** (5%) **נישואין וריהוט הבית** (3%) (אתר בנת ג'ביל, 15 בפברואר 2010).

מבנה ארגוני ופריסה של אגודת אלקרצ' אלחסן

◀ **בראש האגודה עומד מנכ"ל.** בתפקיד זה כיהן **חסין אלשאמי**, לפחות עד תחילת 2010² (אתר בנת ג'ביל, 15 בפברואר 2010). תחתיו פועל **סמנכ"ל**. בתפקיד זה שימש **עאדל מנצור**, לפחות עד ספטמבר 2014 (כתב העת בקית אללה, ספטמבר 2014). ההנהלה כוללת גם **ממונה על משאבי אנוש (מהדי חג'אזי)**, עדכני לאפריל 2019) **ומחלקת יחסי ציבור והסברה** (שבראשה **סידה בתול טחיני**, עדכני לאפריל 2018). למנכ"ל כפופים **מנהלים אזוריים** וניתן להעריך כי כפופים להם **מנהלי סניפים**. סניפי האגודה **פרוסים בכל שטח לבנון**. נכון לאפריל 2019, **לאגודה היו 31 סניפים** (פרוט ראו נספח).

מקורות המימון

◀ אגודת אלקרצ' אלחסן שואפת לספק את צרכיה הפיננסיים בעצמה, ובכלל זה כיסוי ההוצאות התפעוליות שלה (שכר לפקידים, תפעול הסניפים וכו'). **המקור העיקרי לכיסוי עלויות התפעול השוטף הינן עמלות שמשלמים הלווים** (שלושה דולרים על כל תשלום חודשי לפירעון הלוואה). **מקורות מימון נוספים** של האגודה הינם דמי מנוי (ראו בהמשך), **תרומת כספים או נכסים, "כספים שרעיים" (כספים שמקורם בפעילות דתית, מקור מימון מוכר של חזבאללה³) ודמי הצטרפות לקרנות של האגודה** (אתר אגודת אלקרצ' אלחסן). מחמד ג'לול, מנהל מחלקת יחסי הציבור של האגודה טען, כי **האגודה מכסה את עלויות התפעול שלה ומספקת את צרכיה** (אתר Checklelanon, 8 בפברואר 2017). עם זאת **יש לקחת בחשבון כי לאגודה מקורות מימון נוספים, שהיא אינה מפרטת אודותיהם.**

² עד שנת 2009 היה חסין אלשאמי מנכ"ל "רשות הסיוע להתנגדות האסלאמית", מוסד של חזבאללה האוסף תרומות **עבור צרכי הצבאיים של הארגון**. בין אגודת אלקרצ' אלחסן לבין "רשות הסיוע להתנגדות האסלאמית" מתקיים שיתוף פעולה (ראו להלן).

³ למשל, מס חומש שנגבה ע"י נציג מנהיג איראן בלבנון; רווחים מעליה לרגל לקברי קדושים; תרומות חכמי דת שיעיים בכירים (אתר ערוץ אלמסתקבל, 10 במאי 2017; אתר אח'באר אלאן, 6 ביולי 2014).

תמונות מסניפי אגודת אלקרצ' אלחסן, בהן ניתן לראות את הדמיון למבנה של סניף בנק. בתמונות בשורה האמצעית ניתן לראות שקילה של זהב לקראת מישכונו כערבות לקבלת הלוואה (בערוץ אלמנאר, 11 ביוני 2013).

מאפייני הפעילות הבנקאית של האגודה

פעילותה הבנקאית של אגודת אלקרצ' אלחסן מתנהלת בשני אפיקים מרכזיים: **מתן הלוואות והפעלת קרנות ערבות הדדית** בקרב מגזרים שונים באוכלוסייה, בעיקר בני העדה השיעית. להלן פירוט.

◀ אגודת אלקרצ' אלחסן מעניקה ארבעה סוגי הלוואות:

◆ **הלוואה תמורת ערבות, למינויים המפקידים כסף באגודה מידי חודש:** מנוי הזכאי להלוואה הינו מי שמפקיד מדי חודש ברציפות לפחות 15,000 לירות (כעשרה דולרים), במסגרת פרויקט בשם "המנוי החודשי". מטרת הפרויקט הינה לחזק את הקשר בין הלווה לבין האגודה ולעודד חסכון, אפילו של סכומים קטנים יחסית. כל מנוי רשאי לערוב גם ללווים אחרים, בהתאם ליתרה, שהצטברה במנוי שלו (עמוד הפייסבוק של אגודת אלקרצ' אלחסן, 1 ביוני 2015). פרק הזמן המרבי לפירעון הלוואה מסוג זה

הוא שישים חודשים וגובה ההלוואה לא יעלה על פי עשרה מיתרת המנוי של הלווה (אתר אגודת אלקרצ' אלחסן).

◆ **הלוואה בערבות בעלי אמצעים לאגודה:** המדובר בבעלי אמצעים התורמים כסף לאגודה ובכך מאפשרים לה להעניק הלוואות בתנאים נוחים לנזקקים. כל תורם יכול להגדיר קהל יעד לתרומתו (למשל, מתן הלוואות לסקטור מסוים: משפחות, יתומים, פצועים, סטודנטים וכו'). התורם רשאי לערוב ללווים בהתאם לגובה תרומתו. כדי להיחשב לתורם של האגודה יש לתרום לפחות 500 דולר, שאותם ניתן למשוך בכל עת (פרט למקרים בהם התורם ערב להלוואה שטרם הוחזרה) (עמוד הפייסבוק של אגודת אלקרצ' אלחסן, 4 ביוני 2015). כדי לקבל הלוואה בערבות תורמים, חייב הלווה להיות מנוי באגודה. פרק הזמן המרבי לפירעון הלוואה מסוג זה הוא שישים חודשים וגובה ההלוואה לא יעלה על פי עשרה מיתרת המנוי של הלווה (אתר אגודת אלקרצ' אלחסן).

◆ **ערבות הניתנת ללווה לשם רכישת סחורות ושירותים ממוסדות וחברות הקשורות בחוזה עם אגודת אלקרצ' אלחסן:** ערבות זאת מאפשרת ללווה לרכוש ממוסדות אלה סחורות ושירותים בתשלומים ובמחירים מסובסדים לתקופות שונות. כדי לקבל הלוואה מסוג זה חייב הלווה להיות מנוי באגודה ולספק ערבות. פרק הזמן המרבי לפירעון הלוואה מסוג זה הוא שלוש שנים. הגובה המרבי הוא 3,000 דולר והיא משולמת בסניפי האגודה (אתר אגודת אלקרצ' אלחסן).

◆ **הלוואה תמורת משכון זהב (הנפוצה ביותר):** מדובר בהלוואה בה הערבות היא כמות מסוימת של זהב, שהלווה ממשכן באגודת אלקרצ' אלחסן עד לפירעון ההלוואה. כדי לקבל הלוואה מסוג זה, הלווה חייב להיות מנוי באגודה. גובה מרבי להלוואה זו הוא 5,000 דולר, אך בכל מקרה לא יותר מפי עשרה מיתרת המנוי של הלווה. יש להחזיר את ההלוואה תוך פרק זמן שלא יעלה על שלושים חודשים (עמוד הפייסבוק של אגודת אלקרצ' אלחסן, 26 ביולי 2015). לא ניתן למשכן מקרקעין או מכונית, אלא רק זהב (עמוד הפייסבוק של אגודת אלקרצ' אלחסן, 9 בפברואר 2018, 14 בספטמבר 2018 ו-21 באוקטובר 2018).

◀ האפיק השני של הפעילות הבנקאית של אגודת אלקרצ' אלחסן הינו **הפעלת קרנות ערבות הדדית**. המדובר למעשה **בעידוד וסיוע לקבוצות אוכלוסייה שונות** [להערכתנו בעיקר בני העדה השיעית] **להקים קרנות ערבות הדדית מהן יוכלו חברי הקהילה לקחת הלוואות בתנאים נוחים**. להלן מאפייני הקרנות הקשורות לאגודת אלקרצ' אלחסן:

קרתות חברתיות לערבות הדדית	קרן אלקרצ' אלחסן באגודות ובמוסדות	קרן אלקרצ' אלחסן בכפרים	
כל זיקה שהיא (קרובי משפחה, שכנים, עמיתים לעבודה וכו')	עובדי אותה אגודה או מוסד	תושבי אותו כפר	הזיקה בין חברי קהל היעד
10	15	15	מינימום מנויים לקרן
-	10,000 לירות (כ-6.5 דולר)	-	דמי הצטרפות
10,000 לירות	10,000 לירות	10,000 לירות	גובה מינימלי למנוי חודשי
1500 דולר, אך בכל מקרה לא יותר מפי חמישה מיתרת המנוי של הלווה	יוגדר בהסכמה עם האגודה או המוסד בו הוקמה הקרן, אך בכל מקרה לא יעלה על פי עשרה מיתרת המנוי של הלווה	1500 דולר, אך בכל מקרה לא יותר מפי חמישה מיתרת המנוי של הלווה	גובה מרבי להלוואה
15 חודשים	יוגדר בהסכמה עם האגודה או המוסד בו הוקמה הקרן	15 חודשים	פרק זמן מרבי לפירעון הלוואה

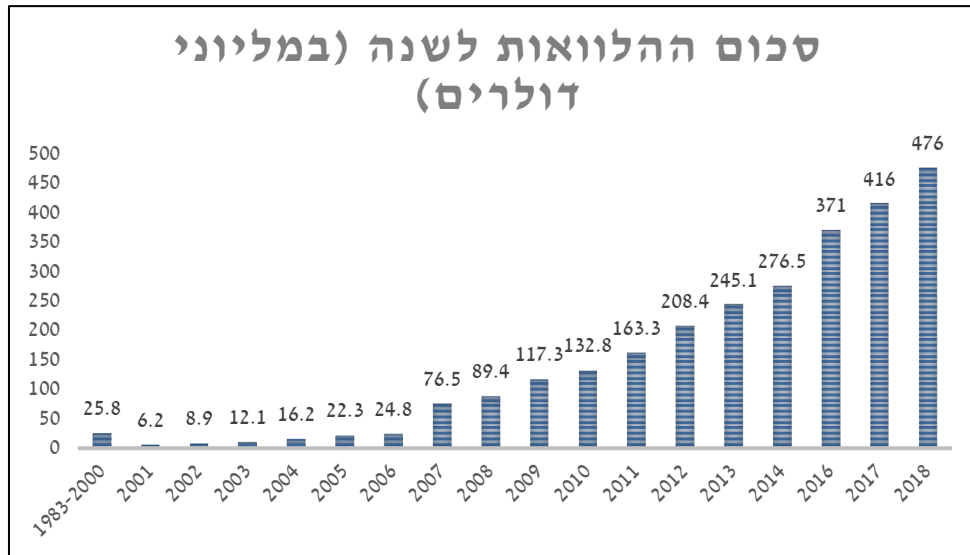
פעילותה הסמי-בנקאית של אגודת אלקרצ' אלחסן **זוכה לפופולריות והיא נפוצה ומקובלת בקרב ציבור תומכי חזבאללה בקרב בני העדה השיעית**. ביטוי לכך ניתן למצוא בקריאה לתומכי חזבאללה, **שהפנה ד"ר מחמד מרתצ'א** (העובד במרכז באחת' למחקרים פלסטינים ואסטרטגיים). **ד"ר מרתצ'א קרא לתומכי חזבאללה למשוך את כספיהם מהבנקים הלבנוניים והפקיד אותם אך ורק באגודת אלקרצ' אלחסן, בטענה שהכספים המופקדים שם "בטוחים יותר"**. סיבה נוספת, לשיטתו, היא שהאגודה תורמת להנעת גלגלי הכלכלה, בניגוד לבנקים אחרים שבעיקר גובים כספים וכמעט שאינם משחררים אותם. הוא הוסיף, שרוב הבנקים שייכים לגורמים שעוניים את חזבאללה (פרופיל הפייסבוק של מחמד מרתצ'א). ההצעה זכתה ל-112 סימני "לייק" ול-45 תגובות, רובן תגובות חיוביות שטענו כי הדבר יהווה ניצחון במלחמה הכלכלית המתנהלת נגד חזבאללה.

גידול בנפח פעילות אגודת אלקרצ' אלחסן, למרות הסנקציות האמריקאיות

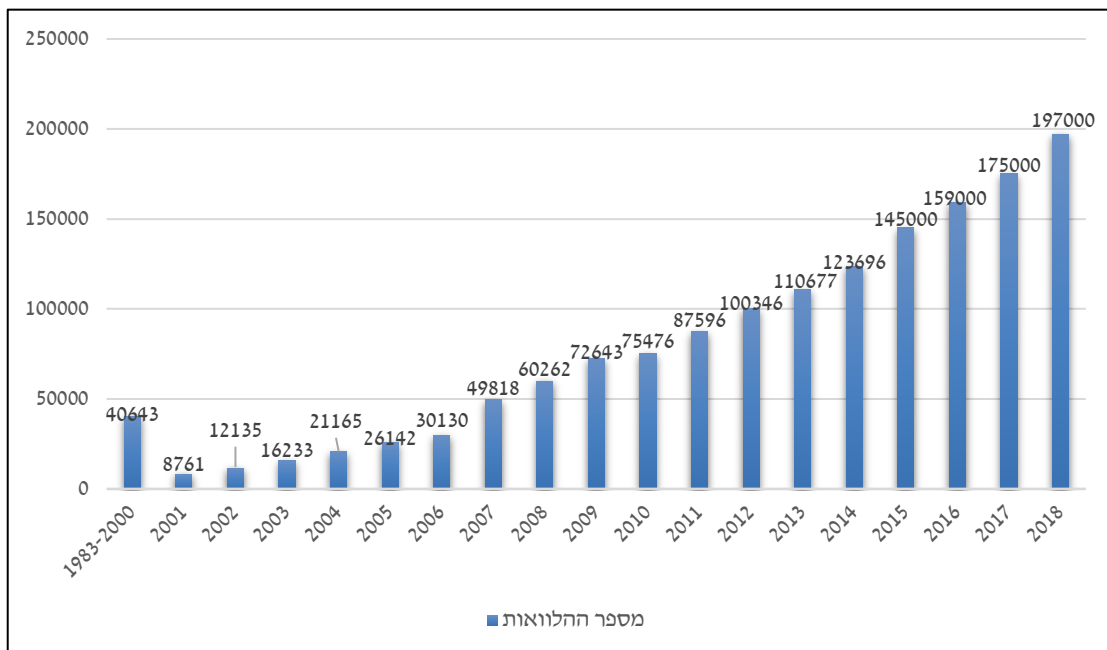
אגודת אלקרצ' אלחסן נכללה ברשימת הסנקציות של משרד האוצר האמריקני מאפריל 2016 (אתר ג'נוביה, 20 באפריל 2016; אתר משרד האוצר האמריקני, 15 באפריל 2016). אולם, מתוך נתונים סטטיסטיים שפורסמו על ידי אגודת אלקרצ' אלחסן עצמה ועל ידי גורמים נוספים, ניתן לראות **צמיחה מתמדת של הפעילות הבנקאית העיקרית (מתן הלוואות) בשנים שחלפו מאז הטלת הסנקציות**. מתוך נתונים אלה, ניתן להסיק כי נכון לאפריל 2019 הסנקציות האמריקניות לא פגעו (לפחות לא באופן משמעותי) בפעילות אגודת אלקרצ' אלחסן. להלן תרשימים המציגים נתונים על היקף פעילות האגודה, בעיקר מאז שנת 2000, על פי מקורות שונים⁴.

⁴ אתר אגודת אלקרצ' אלחסן; אתר checklebanon, 8 בפברואר 2017; עמוד הפייסבוק של אגודת אלקרצ' אלחסן; Jawaid, Naveen Q., The Lebanese schism? : understanding localities of microcredit, poverty, and politics, 2010; אתר בנת ג'ביל, 15 בפברואר 2010; אתר מרכז הייעוץ למחקרים ותיעוד, 15 במרץ 2012; התכנית "סנאבל אלח'יר" בערוץ אלמנאר, 11 ביוני 2013; כתב העת "בקית אללה", גיליון 276 בספטמבר 2014; עמוד הפייסבוק של אגודת אלקרצ' אלחסן, 27 במאי 2015; אתר מרכז אלרואבט למחקרים אסטרטגיים, 23 ביוני 2015; אתר החדשות אלעהד, 11 באפריל 2018).

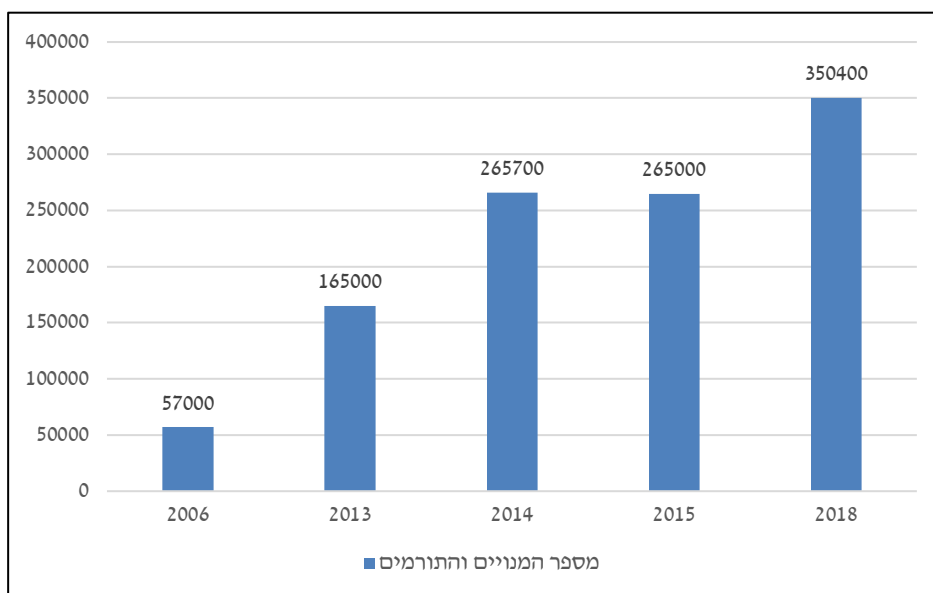

**סכום ההלוואות, שהעניקה אגודת אלקרצ' אלחסן מדי שנה
(הערה: לא אתרו נתונים אודות שנת 2015).**

מספר ההלוואות, שהעניקה אגודת אלקרצ' אלחסן מדי שנה.

מספר המנויים והתורמים לאגודת אלקרצ' אלחסן לאורך השנים.

שיתוף פעולה של אגודת אלקרצ' אלחסן עם מוסדות נוספים של חזבאללה

◀ החל מינואר 2019 ניתן לתרום ל"רשות הסיוע להתנגדות האסלאמית", מוסד של חזבאללה העוסק בגיוס תרומות לצרכים צבאיים⁵, באמצעות חשבון באגודת אלקרצ' אלחסן (חשבון הטוויטר Mr.alex, 31 בינואר 2019; חשבון הטוויטר של עלי שע'ב, 9 במרץ 2019).

◀ ב-8 מרץ 2019 נאם מזכ"ל חזבאללה סיד חסן נצראללה בטקס לציון שלושים שנים להקמת "רשות הסיוע להתנגדות האסלאמית". בנאום התייחס נצראללה לסנקציות האמריקניות שהוטלו על הארגון וקרא לתומכיו לתרום לרשות. בתגובה לקריאתו הופץ בטוויטר פוסט של "הקמפיין העממי לסיוע להתנגדות ולהתמודדות עם המצור האמריקני", במסגרת הקמפיין הועלו לטוויטר דיווחים אודות תרומות שהועברו ל"רשות הסיוע להתנגדות האסלאמית", בין היתר באמצעות חשבון באגודת אלקרצ' אלחסן (טוויטר, החל מ-8 במרץ 2019).

⁵ ראו פרסום של מרכז המידע מה-3 במרץ 2019: "טרור וכספים: אופן העברת תרומות לחזבאללה במסגרת הקמפיין המתבצע באמצעות "רשות הסיוע להתנגדות אסלאמית"

מימין: מנהל סניף אלעדיסה של אגודת אלקרצ' אלחסן מקבל תרומה ל"רשות הסיוע להתנגדות האסלאמית" משלוש מורות מהכפר טייבה, שתרמו את משכורתן החודשית לרשות בעקבות קריאת נצראללה בנאומו במרץ 2019. משמאל: פרסום של "הקמפיין העממי לסיוע להתנגדות ולהתמודדות עם המצור האמריקני", בו ניתן לתרום דרך חשבון 8142401 באגודת אלקרצ' אלחסן (חשבון הטוויטר של עלי שעיב, 9 במרץ 2019)

◀ אגודת אלקרצ' אלחסן משתפת פעולה עם מוסדות חברתיים וכלכליים נוספים המשתייכים לתשתית האזרחית של חזבאללה. כך למשל:

◆ **ביוני 2013** נערך טקס סיום שנת הלימודים בבית הספר "האמאם אלחסין" בבקאע, ששייך לאגודת הצדקה "אלמבראת". (הערה: במסגרת תביעה שהוגשה בארה"ב נגד בנקים לבנוניים באשמת סיוע לחזבאללה, הוזכרה האגודה בין היתר בהקשר להלבנת כספים (אתר ערוץ הטלוויזיה האמריקני "אלחרה", 10 בינואר 2019)). **סניף משע'רה של אגודת אלקרצ' אלחסן נתן חסות לאירוע** (אתר אגודת הצדקה "אלמבראת", 17 ביוני 2013).

◆ **בספטמבר 2015** נפתחו קורסי הכשרה מקצועית מטעם אגודת "ג'האד הבינוני" של חזבאללה, בשיתוף עם התאחדות העיריות של בנת ג'ביל ועם מחלקת הפעילות המוניציפאלית של חזבאללה. כל חניך שסיים את הקורס בהצלחה **קיבל הלוואה בתנאים נוחים וללא ריבית מאגודת מוסד אלקרצ' אלחסן** (אתר "צות אלפרח", 17 בספטמבר 2015).

◆ **בדצמבר 2015** ארגון "גיוס הספורט" של חזבאללה טורניר קט-רגל לתלמידי בתי ספר בבקאע. **סניף משע'רה של אגודת אלקרצ' אלחסן נתן חסותו לאירוע** (פרופיל הפייסבוק של זכריא עמאר ושל מחמוד עמאר, 20 בדצמבר 2015).

◆ **בספטמבר 2016** ערכה אגודת הצדקה "אלאמדאד", טקס הוקרה לתלמידים המקבלים סיוע מהאגודה (יתומים, בני משפחות עניות או תלמידי בתי הספר שבבעלות האגודה). בטקס נאם סמזכ"ל חזבאללה שיח' נעים קאסם והשתתפו בו ציר הפרלמנט מטעם חזבאללה עלי אלמקדאד ובכירים בשגרירות איראן בלבנון. **הטקס נערך בשיתוף מוסד אלקרצ' אלחסן ומוסדות נוספים של חזבאללה כגון צופי האמאם אלמהדי, ארגון הבריאות האסלאמי וגיוס החינוך בחזבאללה** (אתר גיוס החינוך ואתר אגודת הצדקה אלאמדאד, ספטמבר 2016).

◆ **בנובמבר 2018** התקיים שוק של תוצרת חקלאית ומלאכת היד המתקיים מידי שנה בביירות בארגון **אגודת "ג'האד הבינוני"**. אגודת אלקרצ' אלחסן נתנה חסות לאירוע ואף הקימה בו ביתן לפרסום פעילותה (עמוד הפייסבוק של אגודת אלקרצ' אלחסן, 4 בנובמבר 2018).

◆ בהמשך לטענת מתנגדי חזבאללה לפיה בחודש מרץ 2019 לא שולמו קצבאות למשפחות ההרוגים והפצועים, **עלתה טענה כי אגודת אלקרצ' אלחסן שילמה את הקצבאות לחודש זה** (אתר msader24, 12 באפריל 2019). הגופים האחראים לתשלום הקצבאות למשפחות ההרוגים ולפצועים הם **מוסד השיד ומוסד הפצועים של חזבאללה**.

סולידריות עם איראן ועם גורמים נוספים ב"ציר ההתנגדות" (מדינות וארגונים שבחסות איראן)

◆ **אגודת אלקרצ' אלחסן** משמשת גם צינור להעברת כספים למטרות חברתיות מלבנון לאיראן ולמדינות וגורמים שונים שבחסותה. כך למשל:

◆ **בסוף נובמבר 2018 פתחה האגודה חשבון להעברת תרומות לילדים שנפגעו מהמלחמה בתימן** (עמוד הפייסבוק של אגודת אלקרצ' אלחסן, 30 בנובמבר 2018). ניתן להניח, כי כספים אלה מופנים למורדים החות'ים, המופעלים על ידי איראן.

◆ **באפריל 2019 נפתחו באגודה שני חשבונות לאיסוף תרומות למען נפגעי השיטפונות באיראן**, על ידי אגודת הסהר האדום האיראני ועל ידי אגודת "אלאמדאד" של חזבאללה (עמוד הפייסבוק "אלממהדון לתקשורת ההתנגדות", 9 באפריל 2019; חשבון הטוויטר של אגודת "אלאמדאד", 8 באפריל 2019).

מימין: התרמה לילדי תימן דרך חשבון 8142301 באגודת אלקרצ' אלחסן (עמוד הפייסבוק של אגודת אלקרצ' אלחסן, 30 בנובמבר 2018). משמאל: פרסום מבצע איסוף התרומות לנפגעי השיטפונות באיראן על ידי אגודת "אלאמדאד", בין היתר דרך חשבון 814-26 באגודת אלקרצ' אלחסן (חשבון הטוויטר של אגודת "אלאמדאד", 8 באפריל 2019).

נספח

◀ פירוט הסניפים של אגודת אלקרצ' אלחסן (אתר אגודת אלקרצ' אלחסן, עמוד הפייסבוק של אגודת אלקרצ' אלחסן).

אזור	שם הסניף	כתובת	טלפון	פקס
בירות והצ'אחיה	ההנהלה הכללית	בירות, צפיר, אלמעלם, סנתר סביתי, קומה 1	01/270370 (טלפון לתלונות והצעות: 70/740094)	
	אלרויס	אוטוסטראדת סיד האדי, אלרויס, קומה 1	,01/478591, 01/470595, 70/120633	
	חארת חריכ	חארת חריכ, מאחורי אלחבאוי, קומה 1	,01/276332, 01/547887	01/546707
	תחויטת אלע'דיר	תחויטת אלע'דיר, בניין רכן אלע'דיר, קומה 1	,01/478623, 01/470568	01/474479
	בא'ר אלעבד	הכביש הראשי, סנתר אלנמאא' 2, קומה 1	01/556756	01/556741
	אלישאח	אלישאח, רחוב עבד אלכרים, ליד צומת אלמצבע'ה	,01/271748, 01/271741	01/551741
	חי אלסלם	חי אלסלם, החניון החדש, סנתר אלסאחה, קומה 2	,05/486868, 05/486767	05/481185
	אלשויפאת	אלשויפאת, קומפלקס האמאם זין אלעאבדין (עליו השלום), צומת חראג'לי, מול איסט ווד קולג'	05/436305	05/436304
	ברג' אלבראג'נה	ברג' אלבראג'נה, כיכר עין אלסכה, סנתר אלסבע, קומה 2	,01/452614, 01/451343	01/453694
	אלנוירי	בירות, אלנוירי, הרחוב הראשי, צומת בית הדין הג'עפרי, סנתר חמאדי, קומה 1	,01/652319, 01/653110	01/631015
	זקאק אלבלאט	בירות, זקאק אלבלאט, רחוב סלים סלאם, סנתר אלהדהד, קומת הקרקע	,01/362450, 01/372450	01/362440
	אלמשרפיה	בירות, אלמשרפיה	,01/554016, 01/554017	
	אלמריג'ה	אלמריג'ה, הכיכר, בניין הילטון, קומה ראשונה	,01/477162, 01/477163	
	כביש שדה התעופה	בירות, כביש שדה התעופה, צומת צרכניית אלעאמליה		
	אלחדת'	אלחדת', סנט תרז	,05/466821, 05/466890	
	דרום לבנון	צידון	צידון, רחוב ריאצ' אלצלח, סנתר אלזעטרי, קומה 2	,07/720509, 07/720369
חומין		חומין אלפוקא, הכניסה המערבית, הכביש הראשי, קומת הקרקע	,07/520337, 07/520448	07/520338
אלנבטיה-אלמידאן		אלנבטיה, רחוב אלמידאן, בניין הקפיטול, קומה 2	,07/763127, 07/764160	07/766470
אלעדיסה		אלעדיסה, הכיכר הראשית, ליד העירייה, קומת הקרקע	,07/850586, 07/850587	
צור		צור, רחוב הבנקים, בניין אלסנדריילא, קומה 2	,07/343285, 07/741718	07/349067
צור-אלבץ		צור, אלבץ, ליד בית החולים ג'בל עאמל, מעל פרנס בנק, קומה 1	,07/343811, 03/219973	
אלנבטיה-בא'ר אלקנדיל		בא'ר אלקנדיל	,07/765576, 07/769583	

	,07/450065 07/452065	בנת ג'ביל, כיכר אלנביה, סנתר מרוה, קומת הקרקע	בנת ג'ביל	
	,07/410517 07/411517	אלשהאביה, הרחוב הראשי, סנתר אלסוק, קומת הקרקע	אלשהאביה	
	,07/261108 07/261109	אלעאקביה	אלעאקביה	
08/376866	,08/376844 08/376855	בעלבכ, ירדת אלעג'מי, בניין אללקיס, קומה 1	בעלבכ-העיר	הבקע
	,08/911706 08/911708	בדנאיל, הכביש הראשי, קומת הקרקע	בדנאיל	
	,08/651813 08/651913	משע'רה, הכביש הראשי, ליד בית המרקחת אלקדס, קומת הקרקע	משע'רה	
	,08/376855 08/376844	ראס אלעין	בעלבכ-ראס אלעין	
	,08/900343 08/900334	עלי אלנהרי	עלי אלנהרי	
	,08/201844 08/201944	אלהרמל, אלסביל, סנתר אלחסיני, קומה 2	אלהרמל	אלהרמל